

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-28

Defensieraad

B

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 september 2025

Hierbij ontvangt u het verslag van de informele Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) Defensie van 28 en 29 augustus te Kopenhagen. De Ministers van Defensie spraken over de militaire steun aan Oekraïne, Europese Defensiegereedheid en EU-missies & operaties.

A. Verslag informele RBZ Defensie

1. Militaire EU-steun aan Oekraïne

De Ministers van Defensie spraken over de voortdurende Russische agressieoorlog tegen Oekraïne en het leveren van militaire steun aan Oekraïne. De Oekraïense Minister van Defensie, Denis Sjmyhal, was digitaal aanwezig bij de start van het overleg en sprak over de aanhoudende luchtaanvallen van Rusland en de materiële behoeften van de Oekraïense krijgsmacht. Ook plaatsvervangend secretaris generaal van de NAVO Radmila Šekerinska was aanwezig bij dit agendaonderwerp.

Er werd vervolgens gesproken over de rol van de EU in het kader van veiligheidsgaranties, en het belang van nauwe afstemming en samenwerking met de *Coalition of the Willing*. Hierin kwam het onverminderd belang van het trainen van Oekraïense militairen via EUMAM nadrukkelijk naar voren. Het overgrote deel van de lidstaten prees de militaire missie en sprak steun uit voor het verbeteren en verbreden van het mandaat, met name ter voorbereiding op een staakt-het-vuren-scenario. Verder kwam ook het belang van samenwerking met de Oekraïense defensie-industrie aan de orde, onder andere via EU-initiatieven zoals SAFE en EDIP.

Ook werd gesproken over het voortzetten van directe steun aan Oekraïne via materieelleveringen. Nederland riep lidstaten op meer te doen en de lasten beter te verdelen, bijvoorbeeld via bijdragen aan het PURL-initiatief (*Prioritized Ukraine Requirements List*, het Amerikaanse initiatief om militair materieel uit Amerikaanse voorraad op korte termijn beschikbaar te stellen aan Oekraïne). Hoge Vertegenwoordiger (HV) Kallas, gesteund

door veel lidstaten, waaronder Nederland, riep Hongarije in dit kader op de middelen binnen de Europese Vredesfaciliteit (EPF) niet langer te blokkeren.

2. Defensiegereedheid

De Ministers spraken over de implementatie van het Witboek *European Defence Readiness 2030* en het *ReArm Europe* plan. Het Witboek constateert dat de lidstaten momenteel kampen met aanzienlijke tekortkomingen in hun militaire vermogens (*capabilities*). Het verhelpen daarvan vergt langdurige en grootschalige investeringen. De Europese Commissie en de lidstaten hebben negen *capability* prioriteitsgebieden voor defensie, zogenaamde *Prioritised Capability Areas* (PCA), aangemerkt voor concrete Europese samenwerking en investeringen om een robuuste Europese defensie op te bouwen. Deze PCA moeten nu verder worden uitgewerkt en leiden tot concrete projecten. Voorafgaand aan de informele RBZ waren lidstaten gevraagd interesse kenbaar te maken voor de rol van (co-) *Lead Nation* voor een of meerdere PCA.

Tijdens de vergadering gaven verschillende landen aan de rol van (co-) *Lead Nation* voor een of meerdere PCA te willen oppakken. Nederland heeft aangegeven de (co-) *Lead Nation* rol te willen vervullen op de PCA Drones en counter-dronesystemen en de PCA Militaire Mobiliteit. Tevens heeft Nederland aangegeven te streven naar een actieve rol in de PCA maritiem. HV Kallas benadrukte dat bij de Europese Raad van eind oktober een plan voor de weg voorwaarts gereed moet zijn, met concrete tijdlijnen, mijlpalen en indicatoren om Defensiegereedheid in 2030 te bereiken. Lidstaten zijn aan zet om hierin stappen te zetten. De HV benadrukte dat de invulling van de rol van (co-) *Lead Nation* aan de lidstaten zelf is en dat het gaat om een coördinerende rol, waarbij samen met de deelnemende lidstaten aan een PCA richting wordt gegeven.

Veel lidstaten, waaronder NL, onderstreepten het belang van goede coördinatie met de NAVO bij het invullen van de *capability* tekortkomingen. Daarnaast riepen de meeste lidstaten op om bestaande structuren, vooral het Europees Defensie Agentschap (EDA), te gebruiken om de *capability* tekortkomingen in te vullen.

3. Europese Missies & Operaties

Tevens werd gesproken over de inzet van militaire missies en operaties als instrument binnen het gemeenschappelijk veiligheid- en defensiebeleid van de EU (GVDB). Er was eensgezindheid onder de lidstaten over het belang van het vergroten van de effectiviteit van missies. Hiervoor is prioritering van belang, gezien de schaarse middelen (personeel, capaciteiten en financieel) die beschikbaar zijn om missies en operaties te vullen. Nederland riep in dit kader op te bezien waar de EU met de inzet van missies en operaties de meeste toegevoegde waarde kan hebben. Verder werd gesproken over de strategische belangen van de EU en dat missies en operaties een van de mogelijke instrumenten zijn om deze te verdedigen. Daarbij is het van belang dat de inzet aansluit bij de vraag van een gastland.

B. Overig

1. EULEX Kosovo

Mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken informeer ik uw Kamer in deze brief dat twee functionarissen van de Koninklijke Marechaussee van 19 september tot en met 19 december 2025 een bijdrage zullen

leveren aan de European Union Rule of Law Mission (EULEX) in Kosovo, als onderdeel van een Reserve Formed Police Unit (RFPU) vanuit EUROGENDFOR. De RFPU zal de missie en het lokale gezag ondersteunen rondom de lokale verkiezingen van 12 oktober. Deze inzet sluit aan op de reeds lopende bijdrage vanuit het nationaal kader voor civiele functionarissen voor EULEX Kosovo en het EU-kantoor in Kosovo. De kosten voor de bijdrage worden geraamd op € 65.000 en worden gefinancierd uit het Budget Internationale Veiligheid (BIV).

2. Toegang VK en Canada tot SAFE-instrument

Graag informeer ik uw Kamer over onderhandelingen die deze week plaatsvinden in de Europese Raad inzake toegang tot het SAFE-instrument voor het VK en Canada. Concreet gaat het om de aanbeveling van de Europese Commissie voor een extra overeenkomst met beide landen, volgend uit de Veiligheids- en Defensiepartnerschappen die eerder dit jaar met het VK en Canada zijn gesloten. Dit voorstel van de Europese Commissie moet het mogelijk maken voor de Britse en Canadese defensie-industrie om deel te nemen aan Europese defensieprojecten die worden gefinancierd door SAFE-gelden. Zoals aangegeven in het BNC-fiche over het SAFE-instrument heeft het kabinet in Brussel sterk gepleit voor de mogelijkheid tot deelname aan SAFE voor derde landen. Het kabinet verwelkomt dan ook dit voorstel van de Commissie en zal de Kamer na afloop van de onderhandelingen informeren over de uitkomst.

De Minister van Defensie,
R.P. Brekelmans